

Kommunikation

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom kommunikation utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Kommunikation ökar förutsättningarna för delaktighet i vardagen och i samhället.

Syfte

Undervisningen inom ämnesområdet kommunikation ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i att samspela med andra och en tilltro till sin förmåga att aktivt påverka sin situation. Eleverna ska ges förutsättningar att kommunicera i olika sammanhang och kunna uttrycka sig med tydlig avsikt i tal och andra kommunikationsformer. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar sitt språk och sin identitet.

Vidare ska undervisningen stimulera elevernas vilja att ta emot och tolka kommunikation. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla sin förmåga att lyssna, samtala och förstå. Undervisningen ska bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man uttrycker sig på kan få konsekvenser för en själv och för andra människor. Genom undervisningen ska eleverna möta och uppleva såväl digitala som andra former av kommunikation, till exempel bilder, litteratur, film, teater, drama och rörelse. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förståelse för omvärlden.

Genom undervisningen ska eleverna stimuleras att utveckla kunskaper om hur man söker information i olika källor och hur digitala verktyg för kommunikation kan användas. På så sätt ska eleverna ges förutsättningar för ökad självständighet.

Vidare syftar undervisningen till att eleverna utvecklar kunskaper om ämnesspecifika begrepp. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar för ökad delaktighet i sociala sammanhang.

För elever med annat modersmål än svenska ska undervisningen bidra till att eleverna stärks i sin utveckling till att bli flerspråkiga. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin ord- och begreppsförståelse både på svenska och modersmålet. Undervisningen ska på så sätt bidra till att eleverna utvecklar såväl sitt modersmål som sin identitet.

Genom undervisningen inom ämnesområdet kommunikation ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- samspela med andra,
- tolka olika former av kommunikativa uttryck,
- söka information från olika källor, och
- använda ord, begrepp, symboler och andra uttryckssätt för kommunikation.

Centralt innehåll

I årskurs 1– 3

Samspela, tala och samtala

- Grundläggande kommunikativa mönster och strukturer: turtagning, att initiera och avsluta samspel eller samtal.
- Kommunikation i olika sammanhang, till exempel under rasten eller med digitala verktyg.
- Känslor, hur de kan uttryckas och tolkas.
- Kroppsspråk, tecken eller tal.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka kommunikation.

Tolka och förstå

- Bok- och bildsamtal. Berättande texter och poetiska texter för barn: rim, ramsor, sånger, bilderböcker och sagor.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel kroppsspråk, tecken eller tal.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstavsformer och ljud utifrån elevens erfarenhet och intresse.

Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman och symboler, såväl med som utan digitala verktyg.

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation, till exempel för att samspela med andra.

I årskurs 4– 6

Samspela, tala och samtala

- Grundläggande kommunikativa mönster och strukturer: turtagning, att initiera, upprätthålla och avsluta samspel eller samtal.
- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer, till exempel i skolbiblioteket eller med digitala verktyg.
- Känslor, hur de kan uttryckas och tolkas.
- Kroppsspråk, tecken eller tal. Hur avsikt kan uttryckas på olika sätt.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka kommunikation.

Tolka och förstå

- Bok- och bildsamtal. Berättande texter och poetiska texter för barn: rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, sagor och myter.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel kroppsspråk, tecken eller tal.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstavsformer och ljud utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- Möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman, symboler och instruktioner, såväl med som utan digitala verktyg.
- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel tidningar och sökmotorer på internet.

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation, till exempel för att samspela med andra.

I årskurs 7– 9

Samspela, tala och samtala

- Kommunikation i olika sammanhang och miljöer, till exempel i affären eller med digitala verktyg.
- Känslor, hur de kan uttryckas och tolkas.
- Kroppsspråk, tecken eller tal. Hur avsikt kan uttryckas på olika sätt.
- Språkets struktur, ordföljd och meningsbyggnad.
- Kommunikationsverktyg. Hur de kan användas för att förstärka kommunikation.

Tolka och förstå

- Bok- och bildsamtal. Berättande texter och poetiska texter för barn och unga: rim, ramsor, sånger, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter.
- Tolka kommunikativa uttryck, till exempel kroppsspråk, tecken eller tal.
- Ordbilder utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Bokstavsformer och ljud utifrån elevens erfarenhet och intresse.
- Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- Möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier.

Informationssökning

- Information i vardagssituationer, till exempel scheman, symboler och instruktioner, såväl med som utan digitala verktyg.
- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel tidningar, uppslagsböcker, bibliotek och sökmotorer på internet.

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet kommunikation, till exempel för att samspela med andra.

KUNSKAPSKRAV INOM ÄMNESOMRÅDET KOMMUNIKATION

Kunskapskrav för grundläggande kunskaper i slutet av årskurs 9 (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera och avsluta** kommunikation och uttrycker egna behov och känslor i kända sammanhang och miljöer. Eleven **tolkar** andras **avsikter** och visar det genom att samspela i kommunikationen.

Eleven **reagerar igenkännande** på språket i tal, sånger, ljudlekar och återkommande berättelser. Eleven kan på olika sätt **söka elevnära information** om vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **deltar** eleven i att använda kommunikationsverktyg för att förmedla sig. Eleven **identifierar** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt genom att visa igenkännande och samspela.

Kunskapskrav för fördjupade kunskaper i slutet av årskurs 9 (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera** kommunikation, **upprätthålla** den genom turtagning och **avsluta** den. Dessutom kan eleven **fråga, svara, beskriva och berätta** i olika sammanhang och med olika syften. Eleven **tolkar** andras **avsikter, behov och känslor** och visar det i kommunikationen. Eleven **förstår** också andra kommunikativa uttryck, kan **tolka** några elevnära ordbilder och **skriva** elevnära ord.

Eleven **förstår** språket i tal, sånger, ljudlekar och återkommande berättelser och kan **återberätta** delar av innehållet. Eleven kan på olika sätt **söka elevnära information och information om samhället** rörande vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **använder** eleven kommunikationsverktyg för att förmedla sig. Eleven **använder** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt.